

Damijanova soba

(La chambre de Damien)

Jasna Krajnović, 2008

na sporedu v Portorožu:
četrtek, 1. oktober, ob 13:00

Dvajsetletni Damijan se po odsluženi zaporni kazni v celjskem zavodu za mladoletne prestopnike vrne v svoje domače okolje. V filmu spremljamo zadnjih nekaj mesecev pred izpustitvijo iz zavoda, kamor so ga zaradi sodelovanja pri umoru zaprli pri šestnajstih. Druga polovica filma prikazuje Damijanovo življenje po vrnitvi domov, ki se zdi neizbrisno zaznamovano s preteklostjo.

Rutinski vsakdanjik v zavodu popestrijo Damijanova sanjarjenja o življenju zunaj rešetak ter travmatične izpovedi o dogodkih, ki so ga kot mladega človeka zaznamovali za celo življenje. S cimrom se v sanjarjenih ne razlikujeta od vrstnikov z druge strani zidu. Kljub temu je življenje sina heroinskega odvisnika, kot ugotavlja tudi Damijan, ko pogovor o tem steče v nekdanji očetovi sobi, z zgledi zapечатeno že od začetka. Navideznemu začaranemu krogu življenja zunaj in znotraj institucij ni videti konca.

Po vrnitvi iz zavoda v stanovanje svojih starih staršev se Damijan naseli v nekdanjo očetovo sobo. Nov začetek v življenju zaznamujejo novi izzivi. Vključitev v družbo, iskanje dela in šolanje. Po tako dolgem spremljanju in skrbno posnetem Damijanovem portretu se izkaže, da si je novo življenje lažje zamisliti kot uresničiti. Zaznamovano življenje zunaj zavoda je težje kot prostost na navidezni svobodi. Film brez sentimentalnosti pokaže na življenjske težave pri ponovnem vključevanju v družbo, hkrati pa odstrne pogled še na nekaj podob iz slovenske tehno subkulture.

Narativni presežek v filmu predstavljata nekajminutna statična monologa – Damijanova neposredna izpoved o grozljivem umoru klošarja ter življenjska pridiga njegove mame. Iskrenost obeh izpovedi prisotnost kamere očitno ni skazila, kar kaže na zaupanje do ustvarjalke

dokumentarca. Rezultate dela na filmski delavnici s priprtimi mladoletniki v celjskem zavodu je režiserka kot vodja projekta spretno vpletla v dokumentarec. Damijanovi kratki posnetki z 8-mm kamero so dobili svoje mesto v portretu, kar daje zgodbi pridih intimnejšega ustvarjanja pri nastanku filma.

Damijanova soba je tretji celovečerni dokumentarec v Celju rojene Jasne Krajnović, ki dela in ustvarja v Bruslju. Po študiju angleščine in francoščine na ljubljanski Filozofski fakulteti je študirala režijo na AGRFT ter študij režije nadaljevala še v Belgiji. Posnela je še filme o bosanskih begunkah z naslovom *Saya & Mira* (Saya et Mira, revus perdu?, 2002), film *Sestri* (Deux soeurs, 2006) o sestrah s Kosova, ki se soočata s posledicami vojne in bombardiranja ter Ankinе sanje (Anka's dream, 2006) o Ankinih pogledih na postjugoslovansko realnost. Pri svojih filmih redno sodeluje s producerskim in režiserskim dvojcem Dardenne. Brata Jean-Pierre in Luc Dardenne sta kot znanilca sodobnega belgijskega filma znana po socialno angažiranih dokumentarnih in igranih filmih, tokrat sta pri Damijanovi sobi sodelovala kot producenta.

S svojimi filmi je Jasna Krajnović sodelovala na številnih festivalih, med drugim na mednarodnem festivalu dokumentarnega filma v Amsterdamu (IDFA, 2002), Montrealu (RIDM, 2008), Romuniji (Astra Film Festival Sibiu, 2008) in letos s pričujočim filmom *Damijanova soba* v Kijevu (Docudays, 2009). Film *Sestri*, ki ga je lani predvajala RTV Slovenija, je prejel nagrade na festivalih CINEECU v Atenah in v Vic-le-Comte v Franciji.

Dare Pejić